

Asia: VN/33230/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta perusopetuslaissa tarkoitettun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta annetun asetuksen sekä perusopetusasetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

1. Kuinka hyvin tuntilisäykset esitetystä muodossa vastaavat luku- kirjoitus- ja laskutaidon tarpeeseen?

Mielestäni erittäin huonosti. Luku-, kirjoitus- ja laskutaidon heikkeneminen näkyy toki koulujen arjessa. Erityisesti suoriutuminen peruslaskutoimituksissa sekä lukemisen ja kirjoittamisen perustaidoissa on heikentynyt. Suurimpana huolena oppimiskyvyn kannalta on kuitenkin jo alkuopetuksenkin oppilaiden vähentynyt motivaatio ja lisääntynyt kuormittuneisuus. Tuntikehyksen kasvattaminen ei täten ratkaise niitä juurisyitä, joista perustaitojen heikentyminen johtuu. Oppimisen tuen näkökulmasta tuntien lisääminen syventää oppilaiden kuormittumista, koska esityksen toteutuessa nykyistä pidemmän koulupäivän jälkeen kotona odottavat vielä läksyt.

2. Onko tuntilisäysten kohdentaminen eri vuosiluokille esitetystä muodossa tarkoituksen mukainen?

Ei lainkaan. Tuntien lisäämisen sijaan olisi syytä karsia sisältöjä, jotka ovat oppiaineittain vuosi vuodelta vain lisääntyneet. Matematiikassa ei jää aikaa perustaitojen kehittämiseen pienellä lukualueella, koska lukualue kasvaa abstraktille tasolla jo ensimmäisten kouluvuosien aikana. Kirjojen tekijät ovat unohtaneet lapsen kehitysiän, joka alakoulun vuosiluokilla on vielä konkreettisten operaatioiden vaiheessa. Oppikirjat ovat täynnä harjoituksia, joiden oppimista ei valtakunnallinen opetussuunnitelmakaan edellytä. Tällöin suuri osa perustaitoihin kohdennettavasta ajasta kuluukin sisältöihin, joiden voitaisiin nähdä olevan ns. ylöspäin eriyttämistä. Sama koskee suomen kieltä: oppitunneista kuluu valtavasti aikaa muuhun kuin lukusujuvuuden ja oikeinkirjoituksen harjoitteluun. Perusasioiden treenaaminen jää täten vähemmälle myös

lukitaitojen osalta. Oppiaineiden sisältöjä tulisi siis karsia, ja siten antaa oppilaille aikaa oppimiseen ja oivaltamiseen konkretian kautta, ei lisäämällä heidän "työpäivänsä" pituutta.

3. Muita huomioita esityksestä?

Toivoisin, että valmistelussa katsottaisiin oppimisen haasteiden taakse, juurisyihin. Mikä ylläpitää sitä suuntaa, johon taitojen heikentymisen myötä ollaan menossa? Miksi oppilaat uupuvat jo alakouluiässä oppimiskuorman alle? Millaisessa ympäristössä oppii parhaiten? Millaiset seikat motivoivat oppimaan? Miten oppimisessa huomioitaisiin paremmin perustaitoihin keskittyminen oppilaita kuormittamatta? Mistä voidaan karsia, jottei kokoajan vain lisätä? Emme me aikuisetkaan haluaisi, että työpäiväämme pidennetään - meillehän opetetaan lean-filosofiaa, eli kaiken turhan karsimista, jotta tehokkuus lisääntyisi. Toivon sydämestäni, ettei pienten oppilaiden taakkaa enää kasvateta tuntimäärää lisäämällä, vaan heille suodaan karsimisen avulla mahdollisuus hyvinvointiin, motivaatioon ja oppimiseen leikin ja konkretian kautta jo ensimmäisistä kouluvuosista lähtien.

Hietaharju-Nisonen Maarit
Kurikka - erityisopetuksen rehtori